

Hukuk Bülteni

Rekabet Hukuku | Türkiye | Mayıs 2020

HAKSIZ FİYAT DEĞERLENDİRME KURULU

COVID-19 tedbirleri kapsamında 17 Nisan 2020 tarihinde yürürlüğe giren 7244 Sayılı Yeni Koronavirüs (COVID-19) Salgınının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'da ("**6585 sayılı Kanun**") birtakım değişiklikler yapılmıştır.

1. Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu

6585 sayılı Kanun'da yapılan değişiklikler ile "Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu" ("**Kurul**") oluşturulması öngörülmüş ve Kurul'un;

- (i) üretici, tedarikçi ve perakende işletmelerin fahiş fiyat artışı ve stokçuluk uygulamalarına yönelik düzenlemeler yapma,
- (ii) gerektiğinde denetim ve incelemelerde bulunarak idari para cezası uygulama ve
- (iii) her türlü tedbiri alma

konularında görevli olduğu düzenlenmiştir. Kurul tarafından;

- Bir mal veya hizmetin satış fiyatında fahiş artış yapan üretici, tedarikçi ve perakendeci işletmelere 10.000 TL'den 100.000 TL'ye kadar ve

KOLCUOĞLU DEMİRKAN KOÇAKLI

- Piyasada darlık yaratıcı, piyasa dengesini ve serbest rekabeti bozucu faaliyetler ile tüketicinin mallara ulaşmasını engelleyici faaliyetlerde bulunan üretici, tedarikçi ve perakendeci işletmelere 50.000 TL'den 500.000 TL'ye kadar

idari para cezası verilecektir. 6585 sayılı Kanun'un amaç ve kapsamı yalnızca perakende işletmelerin açılış, faaliyet ve denetimlerine ilişkin usul ve esasları içerse de, perakende işletmelerin yanı sıra üretici ve tedarikçilerin de Kurul'un denetimine tabi olduğu görülmektedir.

Kurul'un çalışma usul ve esaslarının çıkarılacak yönetmelikle belirlenmesi beklenmektedir.

2. Denetimin Kapsamı

Gıda maddeleri, temizlik, hijyen ve sağlık ürünlerinde COVID-19 salgını ile ortaya çıkan ve kamuoyunda tepki çeken fiyat artışlarına yönelik olarak, Ticaret Bakanlığı bünyesindeki Reklam Kurulu tarafından Mart ve Nisan ayları içinde pek çok işletmeye haksız fiyat uyguladıkları gerekçesiyle para cezası uygulanmıştı. 6585 sayılı Kanun'da yapılan değişiklik ile, fahiş fiyat artışı ve haksız fiyat uyguladığı tespit edilen işletmeler hakkında denetim ve yaptırım görevi artık Kurul'a verildi. Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan da konuya ilişkin açıklamasında, tüketicilerin fahiş fiyat artışına karşı korunmasına yönelik olarak Reklam Kurulu eliyle yürütülen denetimin bundan böyle yeni Kurul vasıtasıyla yapılacağını ve girdi maliyetlerindeki artış gibi haklı bir nedene dayanmadan fiyat artışı yapan işletmelerin inceleneyeceğini belirtmişti.

Reklam Kurulu geçtiğimiz dönemde maske, dezenfektan, kolonya, gıda ürünleri gibi ürünlerin ticaretini yapan işletmelere fahiş fiyat artışı nedeniyle ceza uygulamıştı. Kurul'un önümüzdeki dönem içerisindeki denetim faaliyetinin benzer ürünleri hedef alacağı düşünülse de, 6585 sayılı Kanun'a yeni eklenen madde metninde herhangi bir ürün sınırlaması bulunmamaktadır. Ayrıca idari yaptırıma bağlanan fahiş fiyat artışı, stokçuluk, piyasada darlık yaratıcı, piyasa dengesini ve serbest rekabeti bozucu faaliyetlerin tanımlarına ilişkin belirlilik de bulunmamaktadır. Düzenlemeye ilişkin belirsizliklerin çıkarılacak yönetmelik ve Kurul'un önümüzdeki dönemdeki uygulamaları ile netleşmesi beklenmektedir.

3. Rekabet Hukuku Kapsamında Değerlendirme

Bu dönemdeki fahiş fiyat artışlarına ilişkin olarak, Rekabet Kurumu Başkanı tarafından da 25 Mart 2020 tarihinde yaş sebze meyve fiyatlarındaki fahiş fiyatların takip edildiği ve fahiş fiyat uygulayanların ağır şekilde cezalandırılacağı duyurulmuştu. Bununla birlikte, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un ("**Rekabet Kanunu**") 4. maddesi teşebbüsler arasındaki anlaşmalar sonucunda ortaya çıkan fiyat artışlarını yasaklamaktadır. Rekabet Kanunu'nun 6. maddesi kapsamında ise, aşırı fiyat ihlali ancak aşırı fiyat uygulayan teşebbüsün hâkim durumda olması durumunda söz konusu olabilecektir. Dolayısıyla, teşebbüslerin bağımsız kararları ile yüksek fiyat artışı yapması durumunda veya yüksek fiyat artışı yapan teşebbüsün hâkim durumda

KOLCUOĞLU DEMİRKAN KOÇAKLI

olmaması halinde, Rekabet Kurumu’nun kriz döneminde dahi olsa müdahale etme ihtimali düşüktür. Dolayısıyla, yeni oluşturulan Kurul’un görev kapsamının Rekabet Kurumu’nun görev alanından ayrıştığı görülmektedir. Yeni düzenleme ile teşebbüsler arası bir anlaşma sonucu olmayan veya hâkim durumdaki teşebbüslerce gerçekleştirilmeyen (Rekabet Kanunu kapsamında müdahale edilmesi mümkün olmayan) fiyat artışlarına da idari para cezası uygulanabilecektir.

İLETİŞİM

Rekabet Hukuku Uzmanı
Neyzar Ünübol

nunubol@kolcuoglu.av.tr

Av. Söğüt İdil Güneş

sigunes@kolcuoglu.av.tr